

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1563 usque ad annum 1566

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1772

VD18 90118626

§. 60. Initium disputationi datum ab examine Mysterii SS. Trinitatis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67192](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-67192)

bat: unde hæc disputatio præfixa die Sæcul. XVI,
fuit celebrata. A.C. 1565.

Itaque Pinczoviensium nomine disputabant Gregorius Pauli, & Stanislaus Luboromiski, qui Ecclesiarum in Polonia minori Pastor, seu ut vocant, *superintendens*, Regique a secretis erat. Aderant quoque ibi ejusdem frater, Nicolaus Sieniciuski, Joannes Niemoivius, Cazanoviuski, Paraclisius, præter nonnullos alios: porro existimatorum Reformatorum partes sustinebant Sarnicius, Silvius, Lusius, pluresque magni inter eos nominis Theologi: præprimis autem utrinque fancitum, quod præ ceteris primi perorarent Pinczovienses, hosque prætensi Reformatores exciperent, atque pro illis Cassanovius, & pro ipsis Plusius nominabantur, qui hujus disputationis acta conscriberent: insuper ex utraque parte se ligebantur Commissarii, qui huic conciliabulo juxta ordinis sui seriem præ essent. Horum primus erat Joannes Firlayus Cracoviensis Palatinus, & supremus Coronæ Marescallus Calvinistis oppido addictus.

§. LX.

*Initium disputationi datum ab examine
Mysterii SS. Trinitatis.*

Joan-

Sæcul. XVI. Joannes Firlayus brevem orationem
A.C. 1565. habuit, ad cuius finem utramque
 litigantium partem ad solidam in Ec-
 clesiis pacem feliciter procurandam hor-
 tatus hæc subjecit: *incipiamus ergo in*
nomine Domini, & Sanctissimæ Trinitatis:
 verum ad hæc verba quidam adversæ
 partis Theologus, quem Gregorium
 Pauli fuisse dicunt, in hunc Præsidem
 insurgens, eumque torvo vultu aspiciens
 reposuit: *nos Trinitatem non agnoscimus,*
ac propterea non respondemus: Amen.
 Præses nihil commotus respondit: in-
 choate igitur vestram disputationem ab
 hoc mysterio, ideo Gregorius Pauli una-
 cum Gentili, aliisque omnia coacervabat
 sophismata, quibus olim veteres Ebio-
 nitæ, discipuli Pauli Samosateni, at-
 que Arriani Personarum Trinitatem,
 Filii consubstantialitatem, ejusque æ-
 ternitatem, ceteraque divina attributa
 impugnare nitebantur: attamen Sar-
 nicius, Sylvius, aliqui spuriæ Resor-
 mationis Ministri, priusquam in arenam
 descendebant, unum articulum, a
 quo suæ caussæ successum tuto de-
 pendere existimabant, mutuo utrinque
 consensu stabiliri conabantur: porro hic
 articulus erat sequens: an Pinczo-
 vienes auctoritatem ex veterum Pa-
 trum traditionibus, primisque Conci-
 liis haustam tanquam argumentum ad-
 mit-

mittere velint? Ad hoc illi sic dictis Re- Sæcul XVI.
formatoribus ita responderunt: „nos A.C. 1565.
„quoque, cum Lutherus, Zwinglius, &
„Calvinus traditiones, Concilia, Pa-
„tres, & Ecclesiæ omnino rejecerint,
„atque unice sacræ Scripturæ absque
„glossa, & interpretatione tanquam soli
„dogmatum fidei judici innixi fuerint,
„eos imitari volumus, eo potissimum
„nomine, quod vos Lutherani, aut
„Calvinistæ, vel Sacramentarii sitis,
„ideoque ab hac vestrorum Magistro-
„rum regula discedere non possitis, nec
„traditiones pro argumentis adducere
„valeatis, quin Catholicis in plurimis
„articulis vobiscum controversiis vietas
„manus dare cogamini, cum vos ipsi-
„met fateamini, quod Catholicæ sua
„dogmata ex traditionibus, Conciliis,
„& Patribus adeo luculenter compro-
„bata reddant, ut illis solide respon-
„deri nequeat: Jam vero, prosequeban-
„tur Anti-trinitarii, sacræ Paginæ in
„suo sensu legitimo sumptæ, ac prout
„primo intuitu intellectui objiciuntur,
„nullatenus asserunt, quod tres Per-
„sonæ in Deo dentur, aut Filius Patri
„sit consubstantialis: ergo nec vos Tri-
„nitatem, aut consubstantialitatem ad-
„mittere debetis: si autem scriptum
„Dei verbum per Concilia explicare ju-
„bemur, tunc pari, aut forte majori
„jure

Sæcul. XVI. „jure insistere possumus explicationi a
A.C. 1565. „Sirmiensi, & Ariminensi Conciliis circa
„hanc rem datæ, quam vos inniti po-
„testis decisioni Nicænæ Synodi, pri-
„ma enim hæc Concilia erant libera,
„illud vero Nicænum sua caruit liber-
„tate, eoque præsens adesset Constan-
„tinus, qui omnes Synodi Patres in
„obsequio continebat, eosque ad fata-
„lem suo arbitrio obsecundandi neceſſi-
„tatem redigebat. „ Verum hæc men-
tiebantur Sociniani absque omni veri-
tatis specie.

§. LXI.

Falsa verborum sancti Joannis ex- plicatio.

Narrat. I. c. Ceterum spurii Reformatores sua lar-
pag. 212. gumenta ad solius sacræ Scripturæ
limits, exclusa omni glossa, restringere
cogebantur, ac præprimis disputationi
initium dabant ab illis sancti Joannis
verbis: *In principio erat Verbum* Joan. I.
v. 1. Verum Pinczovienſes, cum per
explicationem a Lelio Socino antea eis
propinatam circa hunc textum effent
exercitati, prompte illum in sensu fi-
gurato explicabant, idque aliis con-
firmabant textibus, quos ipfmet adul-
terini Reformatores nonnisi in sensu
figurato admittebant, quales erant se-
quentes: *Hoc est Corpus meum: ego sum
vitis,*